

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

המנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

ნომერი
(ხმშვან) №11 (397)
(5776)
2014

„הננו“

עיתון יהודי

בגור

რომ არა ბიძინა ივანიშვილი...

თითქმის ორი ათეული წელი გრძელდებოდა ძებნა იმ პიროვნებისა, ორგანიზაციისა, რომელიც წაქცევის, საბოლოო დაცემის პირას მდგარ ბეით ქნესეთის, ბოლო პერიოდში კი საქართველოს ებრაელთა დ. ბააზოვის სახ. ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ნაგებობას ხელს შეაშველებდა-აღადგენდა. ვის არ მიმართა საქართველოს ებრაელობამ, მუზეუმის ხელმძღვანელობამ: თბილისის მერიას, ბიზნესმენებს, ისრაელის ხელისუფლებას, საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესს, „მენორას“ ფურცლებზე მუზეუმის დირექტორის გივი ღამბაშიძის რამდენიმე პუბლიკაცია-წერილი, მიმართვა დაიბეჭდა. ამაოდ.

ბოლოს თითქოს იმედის სხივიც გამოჩნდა: 2004 წელს საქართველოს პრეზიდენტის ისრაელში ვიზიტის წინ – მიღებული იქნა მთავრობის გადაწყვეტილება ნაგებობის რეკონსტრუქციის თაობაზე. თბილისის მერიას თითქოს დღე-დღეზე უნდა დაეწყო რეკონსტრუქცია, მაგრამ...

ეს დაპირებაც ამაოდ აღმოჩნდა.

და ბოლოს ისევ იმ პიროვნებამ მიიღო ბრძნული, კეთილშობილური გადაწყვეტილება, რომელმაც საქართველოში, ძალიან ბევრი სასიკეთო საქმე გააკეთა – მრავალ ნაგებობას დაუბრუნა პირვანდელი სახე, მრავალი აღაშენა, - გამოჩინილმა მეცენატმა, ბიზნესმენმა ბიძინა ივანიშვილმა.

საქართველოს ებრაელთა დავით ბააზოვის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი არა რომელიმე ებრაელი ბიზნესმენის, გნებავთ, ბიზნესმენტა ჯგუფის, სწორედ ბიძინა ივანიშვილის ფინანსებით იქნა აღდგენილი. უზუნაესმა სწორედ მას გააკეთებინა ეს უკეთილშობილესი საქმე. რომ არა ბიძინა ივანიშვილის კეთილი ნება, ხვალ-ზეგეს ნაგებობა აგურ-აგურ იქნებოდა ასაკრები.

და აი, 2014 წლის 20 ოქტომბერს მუზეუმის რეკონსტრუირებული, ფაქტიურად კი ფერფლისაგან აღმდგარი შენობა, გაიხსნა.

შენობის გახსნისას გულთბილი სიტყვა წარმოსთქვა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა**: „მსოფლიოში არ არსებობს ორი ერის ძმობის ისეთი მაგალითი, როგორც ქართველთა და ებრაელთა შორისაა. სწორედ საქართველოში გაჩნდა და დამკვიდრდა, ერთი შეხედვით, თითქოს სრულიად შეუსაბამო, მაგრამ დღეს უკვე ყველასთვის შესისხლბორცებული ცნება - „ქართველი ებრაელი“. ებრაელები ყოველთვის აქტიურად მონაწილეობდნენ საქართველოს აღმშენებლობაში, ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში. ისინი ქმნიდნენ და იზიარებდნენ ქართულ კულტურას, ემსახურებოდნენ საქართველოს, მაგრამ არასოდეს დაუკარგავთ თვითმყოფადობა. ჩვენს ქვეყანაში ისინი არასოდეს დამდგარან ასეთი არჩევანის წინაშე და სწორედ ამიტომაც ასე ორგანულად შეერწყნენ ჩვენს ხალხსა და გარემოს. ეს ურთიერთობები, ეს მეგობრობა ფასდაუდებელი მონაპოვარია. სასიხარულოა, რომ ამ მეგობრობასა და სიყვარულს მრავალი წლის წინ საქართველოდან წასული ებრაელებიც ინახავენ და უფრთხილდებიან. ისინი ისრაელშიც აგრძელებენ ქართული კულტურის პოპულარიზაციას. როგორც ამბობენ, ამით მეორე სამშობლოსთან კავშირსაც ინარჩუნებენ“, - მუზეუმის გახსნის ცერემონიაზე გულთბილი სიტყვები წარმოსთქვეს ბიზნესმენმა და მეცენატმა ბ-მა **ბიძინა ივანიშვილმა** და საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ **დავით უსუფაშვილმა**.

ახლა საქმე მუზეუმის თანამშრომლებზეა – მათ თავიანთი ჭეშმარიტად მეცნიერული, კეთილსინდისიერი შრომით უნდა დაადასტურონ ამ დიდი ამავისადმი პატივისცემა.

ბენიამინ ნეთანიაჰუ ქართველ და ებრაელ ხალხს 26 საუკუნოვანი მეგობრობის იუბილეს ულოცავს

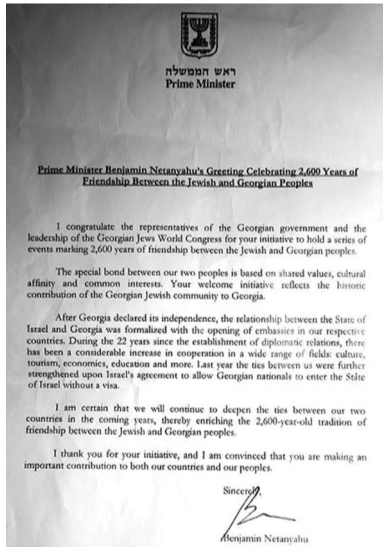
ისრაელის პრემიერ-მინისტრი, ბენიამინ ნეთანიაჰუ ქართველ და ებრაელ ხალხს 26 საუკუნოვანი მეგობრობის იუბილეს ულოცავს.

მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ნეთანიაჰუს მილოცვა პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ლარიბაშვილმა ისრაელის დელეგაციასთან გამართულ ოფიციალურ ვახშამზე მოისმინა.

„განსაკუთრებული ურთიერთობა ჩვენ ორ ერს შორის ეფუძნება საერთო კულტურულ ფასეულობებს. თქვენი ინიციატივა არის ხორცშესხმა ებრაული დიასპორის წვლილისა ქართველი ერისადმი. დარწმუნებული ვარ, რომ მომავალ წლებშიც გავაგრძელებთ თანამშრომლობის გაღრმავებას და ამით შევიწინარჩუნებთ 26 საუკუნოვან მეგობრობისა და ძმობის დიდ ტრადიციას“, - აღნიშნულია მილოცვაში.

პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა**, თავის მხრივ, ვახშამზე აღნიშნა, რომ საქართველოს ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ ისრაელთან მეგობრობა კიდევ უფრო განმტკიცდეს.

„ქართულ-ებრაულ ურთიერთობებს ღრმა ფესვები და დიდი ტრადიცია აქვს. ჩვენი ურთიერთობა დღესაც მჭიდროდ არის გადაჯაჭვული და ძალიან ძვირფასია ჩვენთვის. საამაყოა, რომ 26 საუკუნის წინ საქართველოს მიწაზე დაწყებული ჩვენი თანაცხოვრება და მეგობრობა სულ უფრო მყარდება. მსოფლიოში არ არსებობს ორი ერის ძმობის ისეთი მაგალითი, როგორც ქართველთა და ებრაელთა შორისაა. და ჩვენ მზად ვართ მეგობრობისა და ურთიერთობის ეს მაგალითი მთელ მსოფლიოს გავუზიაროთ“, - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

პრემიერ- მინისტრის შეხვედრა უცხოელ რაბინებთან

21 ოქტომბერს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი ევროპის ქალაქების მთავარ რაბინებს შეხვდა. შეხვედრაზე გახლდნენ მოსკოვის, ოდესის, ბრიუსელის, ჟენევის, დორტმუნდის, რომის და სხვა ქალაქების მთავარი რაბინები. პრემიერ მინისტრმა ვრცლად ისაუბრა მრავალსაუკუნოვან ქართულ-ებრაულ ურთიერთობაზე.

იუვალ ფუქსი — თბილისის საპატიო მოქალაქე

ისრაელის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში იუვალ ფუქსი თბილისობის დღესასწაულზე თბილისის საპატიო მოქალაქედ გამოაცხადეს. სურათზე აღბეჭდილია ის მომენტი, როცა თბილისის მერი დავით ნარმანია იუვალ ფუქსს საპატიო მოქალაქის მონიშვნასა და თბილისის სიმბოლურ გასაღებს გადასცემს.

რას ვპიტიხ ულობთ ამ კვირაში? რაბინის კუთხე

არიელ ლევინი

ს ა რ ი ე ლ ლ ე ვ ი ნ ი

თორის თავი „ხაიე სარა“ იწყება ჩვენი დიდი დედის სარას გარდაცვალებით, გრძელდება იმით, რომ აბრაჰამი ავალებს თავის ერთგულ მსახურს ელიეზერს თავისი შვილის, იცხაკისათვის შეუღლების მოძებნას, შემდეგ იცხაკს ცოლად მოჰყავს რივკა, და მთავრდება აბრაჰამის გენეალოგიის ჩამოთვლით კურუსაგან (აგარისაგან).

რეპატრიაცია ციფრებში

ისრაელის აბსორბციის სამინისტრომ გამოაქვეყნა ინფორმაცია იმის თაობაზე, 2014 წლის იანვრიდან აგვისტომდე, რომელი ქვეყნიდან რამდენი ადამიანი ჩავიდა ისრაელში. ყველაზე მეტი რეპატრიანტი ისრაელში უკრაინიდან ჩავიდა — 3252, ესტონეთიდან ისრაელში ჩავიდა ერთი ადამიანი, არც ერთი არ ჩასულა ტაჯიკეთიდან, ინფორმაცია ასე გამოიყურება:

Table with 3 columns: სახელმწიფო (Country), რეპატრიანტთა რაოდენობა 2014 წ იანვრიდან აგვისტომდე (Number of repatriants from Jan to Aug 2014), 2013 წლის იანვრიდან აგვისტომდე (Number of repatriants from Jan to Aug 2013). Rows include Azerbaijan, Armenia, Belarus, Georgia, etc.

ქართულ-გაბაულის ურთიერთობისათვის მიძღვნილი სამუშაო პროგრამის აღმასრულებელი კონფერენცია ქუთაისში (სამუშაო პროგრამა)

ქუთაისში მნიშვნელოვანი, საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმი ჩატარდა. მასში მონაწილეობდნენ საქართველოს, ისრაელის, გერმანიის, ერაყის და სხვ. ქვეყნების წარმომადგენლები. კონფერენციის სრულად გაშუქებისთვის მიზანშეწონილად მისი პროგრამის დაბეჭდვა ვცანით.

ტორი/ ზოგი რელიგიური ტერმინისთვის ქართველურში ილია ნაკაშიძე ბავშვთა თავისუფალი აღზრდის შესახებ ლილა ქველიძე /ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკა, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ახალი ებრაული ლიტერატურის სათავეებთან მერაბ კეზევაძე /ქუთაისის ცენტრალური არქივი, ისტორიის დოქტორი/ქუთაისში ებრაელთა დასახლების მთავარი ქუჩები მე-19 საუკუნეში გია ხოფერია /აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ჯემალ აჯიაშვილის სონეტის ზოგიერთი თავისებურების შესახებ ტარიელ ფუტყარაძე /საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი, პროფესორი/ საქართველოს ენობრივი პოლიტიკის დაგეგმვისათვის (2014 წლის საქართველოს პარლამენტის ბიუროს მიერ ინიცირებული კანონპროექტი „საქართველოს სახელმწიფო ენის შესახებ“) 16.30 - 17.00 - დისკუსია 17.00 - 18.00 - ექსკურსია: „ძველი ქუთაისი“ 18.00 - ოფიციალური სადილი 26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - ქართველოლოგიის სექცია. ანტონ ლორთქიფანიძის სახელობის სამკითხველო დარბაზი თავმჯდომარე: რუსუდან ზეჟალაშვილი გერმონ ბენ-ორენი (ნიუაშვილი)/ისრაელი. პროფესორი/ ქართულენოვანი პოეტი, რომელიც არასოდეს ყოფილა საქართველოში ლალი ურდულაშვილი /თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი, ფილოლოგიის დოქტორი/ბედის კონცეპტი ხალხურ წარმოდგენებში და ქართულ პოეზიაში ეთერ ინწკირველი /საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა, თსუ ლიტერატურის ინსტიტუტი, ფილოლოგიის დოქტორი/ სამოელის ფუნქციონირება ტრანსფორმაცია ზეპირსიტყვიერებასა და მწერლობაში ნიკოლოზ ოთინაშვილი /გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ლარგვისის მონასტრის 1470 წლის ტიპიკონის ზოგიერთი ენობრივი თავისებურება დალი ბეთხოშვილი /სამცხე-ჯავახეთის

სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ქეთევან ნამებულის მხატვრული სახე ალექსანდრე ყაზბეგის „ნამება ქეთევან დედოფლის“ მიხედვით თამარ ახვლედიანი/აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ებრაული თემა აკაკი წერეთლის შემოქმედებაში მარიამ კობერიძე /გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ფრონეს ხეობის ტოპონიმია 1715 წლის რუისის დავთარში ნესტან კუტივაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ მეთავე კაცის კონცეფტი გურამ ბათიაშვილის რომან „მეთავე კაცში“ ლუკა დვალისხილი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ქართველ ებრაელთა თანამედროვეობის ასახვა გურამ ბათიაშვილის დრამატურგიაში რუსუდან ზეჟალაშვილი /ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ენის სამეცნიერო-სასწავლო ინსტიტუტი, პროფესორი/ უცნობი ნაშრომი ქუთაისელ ებრაელთა მეტყველების შესახებ მაგდა ჭიქაძერიძე /საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის ქართული უნივერსიტეტი, დოქტორანტი/ ქართული ენა და ქართველობა საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დაწყებით საფეხურზე (I-VI კლასებში) ნორა ნიკოლაძე-ლომსიანიძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ებრაული საკითხი ქართულ საისტორიო და სასულიერო მწერლობაში (ავთანდილ ნიკოლეიშვილის ნიგნის ებრაული თემა „ქართულ მწერლობაში“ მიხედვით) რუსუდან სალინაძე /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, პროფესორი/ ჯემალ აჯიაშვილის პოეტური თარგმანების ენისა და სტილის საკითხები ეკა დადიანი /აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი/ ფერთა აღმნიშვნელი ლექსიკა ტაოურში 26 ოქტომბერი, 10.00 - 14.00 - ბიბლიოთეკათმცოდნეობისა და კულტუროლოგიის სექცია

